

Gorlice, 27.11.2017

Pan Patryk Jaki
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości

dotyczy: uwag do projektu ustawy o zrekompensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejęcia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r.

Szanowny Panie Sekretarzu

Ze zdziwieniem stwierdzamy, że Zjednoczenie Łemków dotychczas opiniujące wszystkie poprzednie projekty ustawy tym razem nie zostało uwzględnione wśród organizacji konsultujących obecny projekt ustawy. Zjednoczenia Łemków nie ma w rozdzielniku pisma przewodniego ani nie doczekaliśmy się otrzymania pocztą materiałów.

Po szerokich konsultacjach w naszym środowisku społecznym Zjednoczenie Łemków wnosi o uwzględnienie w ramach rządowych konsultacji projektu ustawy poniższych zmian:

Ad. Art. 2 pkt 3) litera a):

Dodanie:

“- dekretu z dnia 05 września 1947 r. o przejęciu na własność państwa mienia po osobach przesiedlonych do ZSRR (dz. U. nr 58 poz. 318 zmienionego dekretem z dnia 29.09.1949 Dz.U. nr 53 poz. 404)”

Uważany iż obywatele polscy wbrew swojej woli byli deportowani do ZSRR. Ówczesna Ukraina przyjmując deportowanych, była tylko republiką sowiecką – nie była niezależnym państwem, podobnie jak republiki Białoruś, Litwa czy Estonia, i nie była podmiotem prawa międzynarodowego. Deportowani tam obywatele polscy nie otrzymali nigdy żadnej rekompensaty. Zatem i dzisiejsi ich spadkobiercy nie z własnej woli nie są obywatelami polskimi. Dlatego też spadkobierców byłych właścicieli, jako nie obywateli polskich, należałoby uwzględnić wśród uprawnionych do rekompensaty.

Wniosek nasz koresponduje z dalszymi uregulowaniami projektu ustawy

Ad. Art. 18 ust. 2:

Wartość prawa do rekompensaty w postaciach, o których mowa w ust. 1. pkt 1 ustala się z uwzględnieniem wartości nieruchomości przejętej w wysokości odpowiadającej **50%** tej wartości.

Ad. Art. 18 ust. 3:

Wysokość zadośćuczynienia pieniężnego stanowi **50%** wartości nieruchomości przejętej.

W naszej opinii zasadnym jest po blisko 30 latach od początku przemian ustrojowych rozwiązanie problemów odszkodowań za mienie przejęte przez komunistów na Skarb Państwa. Z uwagi na ponad 70-letni okres od utraty mienia byli właściciele w większości już nie żyją. Przejmowano duże majątki jak też, jak w deportacyjnej akcji „Wisła” i tzw. wymianie ludności na wschód, małe górskie gospodarstwa rolne w ciężkim okresie powojennym. Z uwagi na minione siedemdziesiąt lat uwzględniając utracone korzyści, nie licząc strat moralnych, uważamy iż rekompensata w wysokości 20% wartości utraconego mienia jest stanowczo niska. Zatem zasadnym jest nasz wniosek określenia jej na poziomie 50% wartości. Obniżeniem kosztów rozwiązania reprivatyzacji byłby zwrot w naturze mienia tożsamego lub zamiennego, tam gdzie jest to możliwe – lasy i ziemia z zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych SP.

Ad. Art. 20 ust. 2:

Wniosek, o którym mowa w ust. 1, można złożyć w terminie **18** miesięcy ....

Ad. Art. 23 ust. 4:

Po literze „W” dodać słowo „razie” braku ...

Ad. Art. 74 ust. 2:

Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1. ogranicza się do **50%** wartości nieruchomości ...

Z wyrazami uszanowania

**Przewodniczący Prezydium
Zjednoczenia Łemków**

Stefan Kłapyk

**Sekretarz Prezydium
Zjednoczenia Łemków**

Natalia Hładyk